

STORTINGET

Representantforslag 92 S

(2021–2022)

fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby, Sveinung Rotevatn og Grunde Almeland

Dokument 8:92 S (2021–2022)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Alfred Jens Bjørlo, Guri Melby, Sveinung Rotevatn og Grunde Almeland om å gjøre inntektssikringsordningen for selvstendig næringsdrivende og frilansere permanent

Til Stortinget

Bakgrunn

At enkeltpersoner starter virksomheter, er positivt, fordi det gir flere mennesker frihet og muligheter til å realisere drømmene sine for livet – og samtidig skape nye arbeidsplasser, nye næringer og utvikle nye markeder.

Småbedriftene står for to tredjedeler av alle nye arbeidsplasser i Norge. De er en viktig kilde til mangfold og gir økonomien flere bein å stå på. Landet er helt avhengig av innovasjon og entreprenørskap, og et samfunn som «heier fram» gründere og de som tenker nytt. Man kommer som samfunn ingen vei uten gründerne og skaperkraften som finnes hos innbyggerne. Da er det en god investering for samfunnet å styrke inntektssikringsordningene for de som skaper sin egen arbeidsplass.

Gründere, frilansere og selvstendig næringsdrivende tar en høy personlig risiko både økonomisk og karrieremessig. Sårbarheten og manglene i de sosiale rettighetene har blitt ekstra tydelig de siste to årene under covid-19-pandemien, som tydeligere enn noensinne før har vist forskjellsbehandlingen mellom de som er ansatt og de som skaper sin egen arbeidsplass som gründe-

re, frilansere eller selvstendig næringsdrivende. Situasjonen har blitt satt på spissen under pandemien, men gjelder også i et pandemifritt samfunn i situasjoner som svangerskap, sykdom eller uforutsette økonomiske svingninger. Et godt eksempel på bransjer hvor dette gjelder i utstrakt omfang, er i kulturlivet: Utøvende kunstnere, kulturarbeidere og mange andre i kulturnæringenes økosystem.

Under pandemien er det blitt laget en egen inntektssikringsordning for selvstendig næringsdrivende og frilansere. Ordningen er nå gyldig ut mars 2022. Den kom på plass nettopp fordi inntektssikringen til selvstendig næringsdrivende og frilansere er vesentlig dårligere enn for andre. Kompensasjonssystemet ble etablert med begrunnelsen om at det var behov for inntektssikring til en gruppe sysselsatte som ikke har dagpengerettigheter. Selvstendig næringsdrivende og frilansere har også hatt utvidet rett til sykepenger fra folketrygden. Utbetalingen er tillitsbasert, periodisering av inntekter er ikke entydig, og det er utfordrende å kontrollere.

Erfaringen man har gjort under pandemien, viser at det er store hull i det sosiale sikkerhetsnettet til selvstendig næringsdrivende og frilansere. Det viser også behovet for å likestille sosiale rettigheter for denne gruppen med andre i inntektsgivende arbeid.

Dersom man ikke sørger for permanente inntektssikringsordninger for selvstendig næringsdrivende, risikerer de som skaper jobbene, å være mer sårbare enn andre dersom de mister inntektsgrunnlaget fra arbeidsplassen sin. Storsamfunnet risikerer at færre velger å starte egen bedrift. Det gjør at man ikke utnytter det potensialet som finnes for nyskaping, og det vil gi færre av de jobbene man vet landet trenger i fremtiden.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

for s l a g:

1. Stortinget ber regjeringen i forbindelse med revidert nasjonalbudsjett 2022 fremme forslag om en permanent ordning for inntektssikring av selvstendig næringsdrivende og frilansere.
2. Stortinget ber regjeringen sette ned et utvalg som skal gjennomgå de sosiale rettighetene for selvstendig næringsdrivende og frilansere og fremme forslag som sikrer større grad av likebehandling mellom disse og andre i arbeidslivet.

3. februar 2022

Alfred Jens Bjørlo

Guri Melby

Sveinung Rotevatn

Grunde Almeland